

15.10 23/7/75

F.F., Duplje,
dne 15/7/1975.

Carissime!

Da ne bo predolgo tukaj čakalo, pošljem 50 slik oziroma slikic, ki bodo vsaj nekatere prišle v uporabo. Nekaj je tistih, ki si jih želel, druge pošiljam ob Tvojem sporočilu, da so slike lahko številne, kar neomejeno številno. Zato sem jih in jih še zbiram. Nekateri še pričakujem, druge so pri fotografu, nekaterih pa najbrž ne bo dobiti. Precej je starih, saj je končno zgodovina A.S. končana že pred vojno. Nekaj, zlasti ribniških, pa je novjših. Dodal sem zlasti iz mojega albuma slike o nastajanju prenovitve cerkve in morda še kakšno o starem in novem župnišču. Male slikice lahko uporabiš kot okras med besedilom, bodo pa najbrž le imele tudi svojo vrednost, ker so po večini neponovljive. Seveda se lahko preslikajo, ne pa nanovo ujamejo. Končno so dela na stoletni cerkvi, ki so jih starejši župljani sami sledili in mogli pomagati pri njih. Končno lahko tudi poživimo morda prveč odmaknjeni tekst. Dodal sem tudi nekaj slik, ki jih nisi našel, nekatere župnije tudi v več

variantah. Za izbiro in ohranitev starih pogledov, ki so se marsikje spreminili. Ker dekan nima na razpolago tistih slik dekanov, tudi ni še urejen arhiv - toliko del je bilo bolj nujnih in včasih je bil sam... - Ti tistih dekanov ne moreš poslati. Vsaj dva pa sem dal preslikati, kot vidiš: Holzapfla iz Albuma gluhonemih, in Martina Skubica iz knjige, ki jo je o njem napisal dr. J. Lesar /mislim, da 1892/. Tudi naslovni list A. Lesarja "Ribniška dolina", Bo najbrž kar prav prišel. Saj je najbrž prva samostojna knjižica o Ribnici. Čudno, da ima v uvodu omenjeno petstoletnico, "ki jo je Ribniška duhovnija lani imela ozir svojega ustanovljenja leta 1363". Kje je to dobil, ne vem.

Ali imaš ta spis? Meni je oba posodil pred par tedni d. Dobrovoljc iz Župnijskega arhiva. Tudi nekaj drugih stvari in slik. Tisti dve o evhar. kongr. v Ribnici nisem utegnil dati preslikati. Zato jih prosim pa uporabi nazaj. Dodal sem še Skrabca, Klinarja/slaba/, Janeza Puclja/gotovo ga deni v knjigo, saj je lepo pel kot Bogumil Gorenjko, lepo pisal razne črtice v Vrtca in Angelčka itd, tudi v Dom in svet. Napisal katehetske priročnike, veliko pre-stavljaj in na Ježici zidal. Omeni to ob sliki ali med ribniškimi izobrazenci. Če nimaš materiala, sporoči. Dodal sem Skubičevo srebrno mašo. Dodal Tebi gotovo znano sliko iz Vaših študentskih let - piknik ob Trdanu. Par besed sem zadaj napisal. Dala mi jo je, kot precej drugih, Jerica Drobničeva, ki se res veliko trudi za razne slike in starine. - Še svojo sem dodal, kot si želel. Vendar postavljam en pogoj, ki ga moraš izpolniti, če jo hočeš tam objaviti: Med ribniškimi zgodovinarji moraš vstaviti tudi svojo sliko. To v polni meri zaslužiš. Če tega ne napraviš, tudi moje ne smeš dati noter. Ostane naj Ti v spomin! Nekaj slik bom še dobil. Predlagam tudi RIBNISKE PODRUŽNICE. Večinoma so stare in res zaslužiyo mesto v knjigi. Če jih nimaš - jaz vseh tudi nimam dobro slikanih - bi morda sam šel enkrat doli poslikat ali kakega mojstra naprosim. Kakšne stare hiše bi tudi poleg gradu, cerkve in župnišča smeke v tako knjigo. Samo izginjajo!

Pošiljam Ti gotsko Marijo iz kapelice med trgom in Gorenjo vasjo. Kapelice seveda več ni - zaradi ceste. Pa tudi kip je doživljal po vojni bridko usodo, vendar je zhova zaceljen. Velika vrednost že kot starina! Kakšne stvari bi se morda še našle. Tudi v podružnicah..

Da pridem še na važnejše. Bil sem skupaj z onim dobrotnikom. Povedal mi je Tvoje in svoje mnenje. Ker dvomim, da bi mogla knjiga tu na svetlo že iz materialnih ozirom, sem seveda poudaril Tvoj predlog. Dodal pa sem, da bom tu poskusil dobiti dovoljenje, da bi vsaj štirista do petsto izvodov smelo priti nam v prodajo. To bo morda šlo, saj si Ti sam rekel, da je vsebinsko ni kočljiva knjiga, ko obravnava predvojno in staro zgodovino. Ne morem pa vedeti, kaj vsega se kdo boji. Morda bo malo spodtakljiv dekanov življenje - pis, ki sega najdlje v predvojni čas. Morda bi se dalo to poglavje bolj svobodno povezati s knjigo ali za stari kraj malo bolj mirno napisati. To boš sam premislil, če pride do kakih zahtev.

Glede dovoljenja za prodajo v stari domovini sem se najprej obrnil na Gorenjevaščana Matija Maležiča mlajšega, ki pri radioteleviziji v službi. Ta je imel po izjavi Dobrovoljca Skubičeve tipke po vojni v uporabi in od njega so prišli tisti drugotni tipki nazaj namesto prvotnih dekanovih. Te drugotne tipke sem Ti takrat omenil. Ker ga nisem dobil po telefonu ne osebno na radioteleviziji-scribo totum verbum, ne abbreviatio oculos alicuius offendat-sem nanj obrnil pismeno. Vprašal sem, ali so drugotni pretipki popolnoma točni, torej nespremenjene kopije ali pa že priredbe, posnetki...

Drugo pa, da bi on v zvezi z bratrancem-ta Ti je najbrž bolj znan, ki ima isto ime, bil pa je po vojni nekaj časa minister, potem nekaj let predsednik Ljubljane, sedaj pa v pokoju. Mislim, da bi ta največ dosegel pri merodajnih mestih. Težko pa je vedeti, koliko imajo besede lokalni faktorji. V teh časih pač marsikaj ne vemo. Obema sem pisal dovolj obširno pismo s primernim razlagalnim uvodom in motivi. Težko je včasih dovolj prav pisati pisma. Pisal sem jima 1.7.t.l. Odgovora še ni. Upam na odgovor. Bom o tem takoj sporočil.

Dobrotnik je bil s tem mojim predlogom videti zadovoljen. V slučaju potrebe je pripravljen dati večjo pomoč, samo da bi knjiga prišla v številne roke. In večji tiskovni fond bo najbrž res potreben, kolikor je videti iz naših časnikov itd. Inflacija in njene čedne sestre so tudi pri nas v gosteh in se ne mislijo kaj kmalu posloviti. Zato bi bilo najboljše, da bi se delo čimprej tiskalo. Drugo leto je 24. marca stoletnica dekanovega rojstva. Ko bi se vsaj začelo s tiskom. Si morda že kaj dogovorjen? In koliko tak dogovor v nestalnem času velja? Če bi začel spraševati, ne pridem do konca.

Z dr. Blaznikom bom skušal priti še osebno v stik. Verjetno bi tiste karte imele posebno stran. Tako bi tiska njihova zamuda ne ovirala. A. Lesar ima spredaj zemljevid Ribniške doline. Če bi ne bilo natančnejših meja dobiti za stare čase Ribničevine, bi jo pač Ti vrisal na primeren zemljevid. Če ga tam ni, ga bom tukaj dobil. Vrisati bi bilo treba v zemljevid vsaj približne meje posameznih fara z letnico osamosvojitve. To bo po mojem do ustanovitve goriške nadškofije zadostovalo na enem zemljevidu. Po tem datumu pa bi prišla zopet v poštev samo ribniška dekanija, kjer bi se vrisavale nove župnije...

Ali slike res dosti ne podraže dela? Morda bi kazalo vstaviti v knjigo posamezne vasi? Mislim slike. Nekatero vsaj hkrati s podružnico. Nekaj panoram za Ribnico, pa tudi za druge nekatere župnije že imaš ali so med današnjimi slikami. Morda še kakoga bolj znanega človeka. Prilagam ribniški občinski odbor iz petintridesetih let. Morda se bo kateri starejši možak rad videl notri, pa tudi otroci bi se najbrž bolj zanimali za svoje očete, ko bi bili v knjigi. Par slovesnosti v Ribnici imaš. Morda bi še katera prav prišla. Strogo cerkvena, pa morda tudi kakšna bolj splošno kulturna. Odkritje Skrabčeve plošče, odkritje Gallusove plošče in prireditve ob tej priliki. Morda kakšna večja narodna navada: Postavljanje mlajev-kresovanje itd. Če bi se le še kaj starejšega dalo dobiti! Morda bi kako šlo. Noše najbrž naši predniki niso kaj značilne imeli. Nekega starega zelo širokega klobuka pa smo v Hrvači v otroških letih še videli. Folklora v pesmi-to je zelo lepo obdelala dr. Kumrova v šegah itd pa bi najbrž šlo preveč v podrobnosti. Je težko izčrpno obdelati... Sicer pa dekanovega dela ne gre spreminjati. Lahko pojasnjevati in s slikami osvetliti... Morda nakazati popravila starih stvari, ki so bile v zgodovini, pa jih je zadnja vojska ali kaj podobnega prizadelo, a je doživelo prenovitev, ki pokaže stvar v drugačni podobi, kot jo je ime prej. Za primer stavim župnijsko cerkev. In drugo...

Ura gre že proti dvema... Sem kar na stolu imel že "prvi spanec"... Naj končam! V skrbih sicer zaradi rastoče draginje, vendar v dobrem upanju ob plemeniti volji dobrotnika, ki hoče porastu in potrebam povečati tudi svojo podporo. Tako bodo, upam, tudi drugi, ki bodo imeli možnost in dobro voljo, povečali svojo pomoč. Upam, da se bo tudi možnost, da knjigo bravci, ki jo zelee, tudi v roke dobe, kako odprla... Upanje dviga! Tudi Tebe naj sredin-ne še na koncu velikih naporov... Tako se delajo velika dela!

S še prav lepe pozdrave Tebi in vsem pomočnikom! V kratkem pričakujem Tvojega pisma z veselimi novicami! Tvoj

Francis Jaki